

TRAGICKÉ TRAMVAJOVÉ A ŽELEZNIČNÍ NEHODY

Tramvaje jezdily od roku 1895 z Teplíc až do horního Dubí v Krušných horách, kde se nacházela konečná stanice. Snímek zachycuje, jak to tady vypadalo v roce 1905. V roce 1911 nedaleko odtud v lesním svahu vykolejila tramvajová souprava a převrátila se, přičemž 18 lidí utrpělo těžká zranění.

Letos 11. dubna vzrušila veřejnost tragická srážka dvou tramvají na jednokolejné tramvajové trati na okraji Ostravy, při níž zahynuli cestující. V této souvislosti bylo konstatováno, že i přes různá technická zabezpečení opět selhal lidský faktor. Při podrobnějším návratu do minulosti se ukázalo, že k obdobným nehodám docházelo v minulosti nejen na Ostravsku, ale i v jiných městských aglomeracích. V tomto čísle si proto připomínáme některé z tragických nehod kolejové dopravy na Teplicku i v Ústí nad Labem.

Za dobu provozu elektrické úzkorozchodné dráhy v letech 1895 až 1959 došlo v Teplících i v jejích okolí k několika střetům tramvají mezi sebou, ke střetům městských autobusů s vlaky, ale právě tak i ke střetům tramvají s chodci i povozy, při nichž umírali nejen lidé, ale i zvířata. Již ve druhém roce své existence přešla 7. srpna 1896 tramvaj jedoucí z Dubí na přejezdu u Rudolfovy hutě, třináctiletého hluchoněmého, syna hostinského Gleissnera,

a to tak nešťastně, že postižený na místě zemřel. Při této tragické nehodě byla ovšem zdůrazněna nevina jízdního personálu, který neúspěšně použil zvukové znamení i brzdy.

Ze starých záznamů se rovněž dozvídáme o vykolejení tramvaje u bývalého Mariánského dvora. Stalo se tak 14. května 1908, kdy sjela od nádraží Teplice - Zámecká zahrada odbržděná tramvajová souprava bez řidiče. Přítomný průvodčí tehdy nestačil použít zadní mechanickou brzdu, a tak tramvaj na dolním konci současné Liberecké a Duchcovské ulice vykolejila, přerazila jeden strom a nosný trolejový sloup, přičemž se převrátila na tehdejší násep. Ačkoliv nehoda vypadala dost děsivě, cestující naštěstí utrpěli jen lehké pohmožděliny a byli ošetřeni v blízké nemocnici. Takové štěstí už v tomtéž roce 1908 neměla starší žena, která vyšla z dnešní ulice Čs. dobrovolců a chtěla přejít bez rozhlédnutí koleje. Přes akustický signál zvonem, volání řidiče a okamžitě brzdění strhla tramvaj nešťastnici

na zem, kde se zaklínla do rámu vozu. Žena utrpěla vážné poranění hlavy a četné tržné rány na těle a po převozu do nemocnice zemřela.

Rok s osmičkou na konci před sto lety byl na tramvajové nehody obzvláště bohatý. O tom svědčí i další z havárií, která se stala u novosedlického hřbitova za silné mlhy, kde se srazila tramvaj s koňským povozem hospodáře Weisse z Novosedlic, přičemž oba koně byli usmrceni. Zajímavostí tohoto případu se stalo, že právě hospodář Weiss nedal řadu let předtím souhlas k tomu, aby tramvajová trať vedla přes jeho pozemek.

V roce 1911 vykolejila tramvajová souprava na lesním svahu v Dubí a převrátila se. Třebaže nikdo nepřišel o život, z celkového počtu 38 cestujících jich 18 utrpělo těžká zranění a tehdejší dopravní společnost musela všem poškozeným uhradit celou vzniklou škodu. V dalších letech však opět při střetu s tramvají umírali lidé. K nim patřila čtyřletá dcera poštovního úředníka Götha, která 7. května 1915 vběhla pod tramvaj jedoucí od Mariánského dvora k nemocnici. Do černé kroniky se dostaly rovněž dvě smrtelné nehody, které se odehrály nezávisle na sobě v jediný den 21. září 1920. Nejprve vyskočil z jedoucí tramvaje v Dlouhé ulici cestující, dostal se pod vlečný vůz a na místě zemřel. Zanedlouho poté usmrtila tramvaj v ulici 28. října dalšího občana, který tlačil dvoukolovou káru.

Nejhorší z tragédií se ovšem v Teplících odehrály až po druhé světové válce, kdy byly plně obsazené městské autobusy zachyceny projíždějícími vlaky. Dvakrát za sebou se tak stalo v roce 1956 na jednom a též místě - na chráněném želez-

ničním přejezdu v Dubské ulici. Obě tragédie přitom zavinili zaměstnanci ČSD hrubým porušením předpisů tak, že při průjezdu vlaků zůstaly vždy závozy nestaženy. V důsledku první nehody zemřelo přibližně 16 lidí a bylo také mnoho těžce zraněných, neboť těžkotonážní vlak najel do středu autobusu. Při druhé nehodě zemřel jeden člověk a 12 utrpělo vážná zranění. Železnice sice tehdy musela uhradit veškeré vzniklé škody, ale zmařené životy obětem nevrátil pochopitelně nikdo. Vzhledem k závažnosti situace musel být přejezd zcela uzavřen a do půl roku vybudován podjezd blíže k hlavnímu nádraží, který slouží dodnes. Uzavřený železniční přejezd i se starými, trvale staženými závozy, kde dnes naleznete pouze podchod pod tratí pro pěší, ještě dlouhé roky připomínal ony děsivé události.

(Při uvedení historických skutečností autor vycházel z podkladů, které poskytl znalec teplické MHD Erich Nauš.)

PAVEL KOVÁŘ

Těžkotonážní vlak tažený poválečnou lokomotivou řady 475.1, které se říkávalo „ŠLECHTIČNA“, najel v roce 1956 dvakrát za sebou do plně obsazených autobusů MHD na železničním přejezdu v Dubské ulici. V obou případech se tak stalo v důsledku nestažených závor.

Vykolejení tramvaje u Mariánského dvora pod nádražím Teplice - Zámecká zahrada v květnu roku 1908 si naštěstí nevyžádalo žádné oběti na životech, třebaže nehoda i vzruch kolem ní vypadaly na první pohled dost hrozně.

Tratě teplických tramvají byly původně postavené jako jednokolejné s příslušnými výhybkami na určitých zastávkách. Na snímku z doby po roce 1945 spatříme křížování tramvajových vozů před Zahradním domem v Teplících.

Železniční přejezd se závozy na Dubské ulici v Teplících ještě v době před první světovou válkou. Právě zde se v roce 1956 dvakrát za sebou srazily vlaky s linkami městských autobusů.